

Leidraad RIE-Toets

inclusief

Leidraad valideren RIE-instrument

Opgesteld door

Projectgroep bestaande uit:

- HJJM (Huib) Arts, projectleider
- TAM (Guus) Hoorenman, P (Peter) Scheers, **BA&O**
- LAM (Leo) Elders, AAML (André) de Vries, **NVAB**
- YM (Yvonne) Jansma, JHW (John) Peters, **NVvA**
- M (Marijke) van Hemert, S (Steef) Strijbos, **NVVK**

Datum

Juli 2005

Status

Eerste versie

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Probleemstelling	3
Doel van de leidraad	4
Afbakening van de leidraad	5
Totstandkoming van de leidraad	5
Status van de leidraad	5
Verantwoordelijkheid voor de toetsing	5
1. Het RIE-instrument	6
2. Leidraad valideren RIE-instrument	8
2.a. Het valideren	9
3. Toetsen van de RIE	10
3.a. Wel of geen toets	11
3.b. Intensiteit van de toets	12
Bijlagen	
1. Definities	15
2. Subsidieverstrekking vanuit SZW nader toegelicht	16
3. Achtergrondinformatie	17
4. Wetteksten met betrekking tot de RIE-toets	19

Inleiding

Op 1 oktober 2004 is het wetsvoorstel Maatwerk Arbo-dienstverlening aangeboden aan de Tweede Kamer; op 5 april 2005 is het wetsvoorstel goedgekeurd door de Eerste Kamer. Inwerkingtreding van de regelgeving is per 1 juli 2005. Doel van deze wetswijziging is meer maatwerk mogelijk te maken met betrekking tot de deskundige ondersteuning van werkgevers bij hun arbo- en verzuimactiviteiten. De sturing van Arbo-dienstverlening verliep tot 1 juli vooral door regelgeving rond het aanbod. Terwijl tegelijkertijd de werkgevers en werknemers in toenemende mate verantwoordelijkheden op dit gebied hebben gekregen.

De wetswijziging bevat drie hoofdpunten:

1. De wet introduceert de plicht voor alle arbeidsorganisaties tenminste één preventiemedewerker aan te wijzen. Capaciteit en toerusting zijn af te leiden uit de Risico- Inventarisatie en –Evaluatie (RIE). Werkgevers met ten hoogste 15 werknemers mogen deze taak zelf verrichten.
2. Bij overeenstemming op sectorniveau (cao) of bedrijfsniveau (medezeggenschap) is een alternatief mogelijk voor inschakeling van de Arbo-dienst. Minimumeisen zijn beschikbaarheid van een bedrijfsarts, en inzet van een van de huidige vier gecertificeerde deskundigen voor de toets op de RIE waaronder begrepen (algemeen) advies over het Plan van Aanpak. Deze deskundige van het hoogste niveau wordt in staat geacht te beoordelen of, gelet op de specifieke omstandigheden van het betrokken bedrijf, de inschakeling van andere kerndeskundigen bij de RIE-toets aan te raden is. Uiteindelijk wordt eventueel de werkgever door de Arbeidsinspectie aangesproken op onvoldoende (brede) inzet voor de toets. Komen partijen niet tot zo'n maatwerkregeling, dan valt men terug op het vangnet, de Arbo-dienst.
3. Voor bedrijven met ten hoogste 10 werknemers, vervalt de toets op het RIE-document wanneer ze daarvoor gebruik maken van een RIE-instrument, dat daartoe bij cao is geaccordeerd, en getoetst is door een van de vier gecertificeerde deskundigen. (Nu al geldt in de certificatieregeling Arbo-diensten dat bedrijven met minder dan 25 werknemers 'licht' getoetst worden bij gebruik van een [branche-]RIE-instrument.)

Probleemstelling

Centraal sturingselement voor de inschakeling van kerndeskundigen op het gebied van preventie is de RI&E. De toets van de RI&E dient, met uitzondering van de kleinere bedrijven, in eerste instantie op het hoogste deskundigheidsniveau te worden uitgevoerd. Aangezien het inschakelen van slechts één kerndeskundige volstaat, zijn alle gecertificeerde kerndeskundigen onder de nieuwe wetgeving individueel bevoegd deze werkzaamheden te verrichten.

Bevoegdheden dienen hier duidelijk te worden onderscheiden van de competenties en kwalificaties.

Ter illustratie

Indien een bedrijf voor de uitvoering van wettelijke taken een contract heeft met een bedrijfsarts, dan ligt het voor de hand dat de werkgever de bedrijfsarts ook zal inschakelen voor de RIE-toets. De bedrijfsarts dient zich echter terdege af te vragen of hij/zij hiertoe bekwaam is, dan wel of de inschakeling van andere kerndeskundigen noodzakelijk is.

Doel van de Leidraad

Met deze leidraad worden vier doelen nagestreefd:

1. Een handvat bieden aan de kerndeskundigen aan wie de RIE ter toetsing wordt voorgelegd.
2. Borgen dat de kerndeskundige(n) bij de RIE-toets op een professionele manier omgaat met bevoegdheden en bekwaamheden.
3. Werkgevers en werknemers stimuleren om, daar waar die voorhanden zijn, van (branche) RIE-instrumenten gebruik te maken. Hiermee worden de (administratieve) lasten voor de werkgever beperkt en is de toetsing eenvoudiger.
4. De toets zo beperkt mogelijk te maken, zonder dat dat leidt tot kwaliteitsverlies. Hiermee worden de (administratieve) lasten van de werkgever beperkt.

Afbakening van de Leidraad

Deze leidraad behandelt respectievelijk:

- (branche) RIE-instrument
- Valideren van het RIE-instrument
- Toetsen van de individuele RIE.

Het (branche) RIE-instrument is een hulpmiddel voor een groep vergelijkbare bedrijven (branche) om een RIE voor een individueel bedrijf binnen de branche effectief en efficiënt op te kunnen stellen. Ook indien een groep bedrijven een RIE-instrument heeft laten ontwikkelen buiten de branche(-organisatie) om, wordt een dergelijk RIE-instrument hier aangeduid als branche RIE-instrument. Een dergelijk instrument moet worden gevalideerd, dat wil zeggen worden beoordeeld op volledigheid, betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid van de RIE's die met behulp van dit instrument geproduceerd worden.

De RIE is de RIE op het niveau van het individuele bedrijf.

Totstandkoming van de Leidraad

Deze Leidraad is als volgt tot stand gekomen:

- Er is een projectgroep samengesteld, bestaande uit twee vertegenwoordigers per vereniging en een onafhankelijk projectleider.
- De projectgroep heeft op basis van literatuur en beleidsdocumenten een concepttekst voorbereid;
- deze tekst is in de eerste commentaarronde voorgelegd aan deskundigen binnen de vier beroepsgroepen van kerndeskundigen;
- vervolgens is de tekst bijgesteld, en in een tweede commentaarronde voorgelegd aan de besturen van de vier verenigingen en aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (zie bijlage 2: Subsidieverstrekking vanuit SZW nader toegelicht);
- tenslotte is een tekst (eerste versie) opgesteld die is geaccordeerd door de door de besturen van de vier verenigingen.

Status van de leidraad

Door de BA&O, NVAB, NVvA en NVVK is een leidraad opgesteld voor het toetsen van RIE's in het kader van de Wet Maatwerk in Arbodienstverlening. Deze leidraad is gericht op het toetsen van RIE's in het kader van de maatwerkregeling uit deze wet.

Deze leidraad is door de verenigingen geaccordeerd en daarmee ook DE leidraad op dit gebied voor alle bij deze verenigingen aangesloten kerndeskundigen. Door het ministerie van SZW is aangegeven dat deze leidraad past binnen de kaders die door de wet gesteld zijn (per brief door SZW nader toegelicht: zie bijlage 2).

Omdat deze leidraad nog niet in de praktijk getoetst is, staat er nog op de titelpagina: "eerste versie". Deze versie mag nu in de praktijk gebruikt worden. Wij stellen het op prijs als u uw ervaringen hiermee aan ons doorgeeft. Mede aan de hand van die ervaringen zullen wij een definitieve versie vaststellen. Zodra die vastgesteld is zult u daarvan, onder meer via de vier verenigingen, op de hoogte gesteld worden. De verwachting is dat dit rond januari 2006 het geval zal zijn.

Verantwoordelijkheid voor de toetsing

De kerndeskundige die een RIE toetst is alléén verantwoordelijk voor de kwaliteit van de toets die uitgevoerd wordt. De verantwoordelijkheid om alle, voor het toetsen relevante, informatie te verstrekken ligt bij de werkgever. Indien van een RIE-instrument gebruik gemaakt is om een RIE op te stellen, is het de verantwoordelijkheid van de werkgever aan te geven op welke punten de bedrijfsvoering

afwijkt van wat in de branche/sector gangbaar is. In die gevallen waar volgens deze leidraad géén bedrijfsbezoek noodzakelijk is, blijft het de verantwoordelijkheid van de werkgever om te besluiten of er bij de toetsing al dan niet een bedrijfsbezoek plaats zal vinden.

Het is aan de kerndeskundige die de toets uitvoert de werkgever op zijn verantwoordelijkheden te attenderen.

1. Het RIE-instrument

Een RIE-instrument is een hulpmiddel waarmee een RIE gemaakt kan worden. Er kan in hoofdlijnen een onderscheid gemaakt worden in twee typen instrumenten:

1. Een instrument dat een professional ondersteunt bij het maken van de RIE. Hiermee wordt de professional onder andere geholpen zich een goed beeld te vormen van de branchespecifieke risico's.
2. Een instrument dat *iedere* werknemer van een organisatie in staat stelt een RIE te maken. Een medewerker die binnen een organisatie daar bij uitstek voor aangewezen is, is de (interne) preventiemedewerker.

Bij dit instrument wordt geen nadrukkelijke kennis van arbo-zaken voorondersteld. Wel wordt er van uitgegaan dat de persoon die van het instrument gebruik maakt bekend is met de branche, weet wat er in het bedrijf speelt en bijvoorbeeld de terminologie kent die in de branche gangbaar is.

Instrumenten die door professionals worden gebruikt spelen in deze leidraad slechts een ondergeschikte rol: er wordt van uitgegaan dat de professional de specifieke (branche) risico's kent of toegang heeft tot data waarin ze zijn opgenomen.

Instrumenten die ontwikkeld zijn om werknemers uit een branche in staat te stellen een RIE op te laten stellen, spelen wel een grote rol in deze leidraad. Bij een RIE die op deze wijze tot stand is gekomen, hoeft in beginsel geen bedrijfsbezoek plaats te vinden. Dit op voorwaarde dat het instrument aan een aantal eisen voldoet. Het instrument moet daarom gevalideerd zijn/worden.

NB Zoals uit bovenstaande omschrijving moge blijken, is het valideren van een RIE-instrument een geheel ander type activiteit dan het toetsen van een RIE. Deze termen mogen *niet* met elkaar verward worden!

Het initiatief voor het tot stand komen van een RIE-instrument zal veelal binnen een branche liggen. Voor het vervaardigen van het (branche) RIE-instrument is het niet op voorhand noodzakelijk dat alle kerndeskundigen daarbij betrokken zijn. De keuze voor welke deskundigen bij de instrument-ontwikkeling betrokken worden staat de branche / groep bedrijven vrij.

2. Leidraad valideren RIE-instrument

Een RIE-instrument moet gevalideerd worden door de kerndeskundigen die specifieke kennis bezitten op één of meer aandachtsgebieden die binnen de branche onderscheiden worden (zie hoofdstuk 3, Tabel 1: Overzicht van de primaire expertise van kerndeskundigen voor het uitvoeren van de RIE-toets).

NB Het is bij de validering van een RIE-instrument dus niet op voorhand noodzakelijk dat altijd alle vier de kerndeskundigen betrokken worden!

De belangrijkste elementen bij het valideren van een RIE-instrument zijn:

1. Beoordelen van de betrouwbaarheid van het instrument en de reproduceerbaarheid van de RIE's die hiermee tot stand komen;
2. Beoordelen van de volledigheid van de RIE die met behulp van het instrument is opgesteld en
3. Beoordelen van de wijze waarop het instrument onderhouden wordt.

a.1. Betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid

De *betrouwbaarheid* van het RIE-instrument betreft vooral de zekerheid dat ook een eindgebruiker die geen enkele specifieke kennis bezit op het gebied van arbeidsomstandigheden met dit instrument tenminste de belangrijkste risico's in kaart brengt.

Met de *reproduceerbaarheid* van de RIE's die met dit instrument tot stand komen wordt bedoeld dat als twee werknemers van hetzelfde bedrijf dit instrument gebruiken, beide RIE's die zo tot stand komen (op hoofdlijnen) identiek moeten zijn.

a.2. Volledigheid

Het RIE-instrument moet zodanig ontwikkeld zijn dat iedere eindgebruiker tenminste alle belangrijkste (prioritaire) in de branche voorkomende risico's met behulp van dit instrument in kaart brengt. Al die kerndeskundige disciplines moeten bij de validering van een branche RIE-instrument betrokken worden, die er door hun expertise borg voor staan dat er geen prioritaire risico's vergeten worden. De primaire verantwoordelijkheid voor de volledigheid van de RIE van een individuele organisatie blijft altijd liggen bij de werkgever. Indien deze twijfelt over de volledigheid van de RIE kan hij zich door een of meer kerndeskundigen laten adviseren.

NB Zolang voor een branche niet bekend is welke risico's prioritair zijn, moet er bij het gebruik van deze leidraad worden gewerkt uitgaande van het standpunt dat de brancherisico's nog onbekend zijn.

a.3. Onderhoud

Door de beheerder / eigenaar van het RIE-instrument moet zijn vastgelegd hoe de kwaliteitsborging van de geproduceerde RIE's gegarandeerd kan worden.

2.a. Het valideren

De onderdelen voor het valideren van een (branche) RIE-instrument zijn:

- Uitvoeren van een praktijktest bij een representatieve groep bedrijven die, binnen de branche, op zo veel mogelijk punten van elkaar verschillen;
- Uitvoeren van een praktijktest om de reproduceerbaarheid van de RIE's die tot stand komen te beoordelen;
- Beoordelen of de RIE's die tot stand komen ook volledig zijn;
- Beoordelen of de geproduceerde RIE's nog voldoen aan de stand van kennis over de risico's in de branche;
- Beoordelen van de manier waarop het instrument onderhouden wordt.

De omvang van de praktijktest moet in alle gevallen door de (groep van) kerndeskundige(n) worden vastgesteld. Hij zal de diversiteit en complexiteit van bedrijven in de branche in het oordeel daarover laten meewegen.

Het is wenselijk dat gevalideerde RIE-instrumenten in een voor iedereen toegankelijke vorm beschikbaar worden gesteld, conform nu op RIE.nl al praktijk is.

Toelichting

De intensiteit van de toetsing van de RIE kan alleen minder zwaar zijn, als op voorhand duidelijk is dat de kwaliteit van de RIE (bijna) altijd (inhoudelijk) goed is. Dit is het geval indien er gewerkt wordt met een door deskundigen gevalideerd RIE-instrument en/of als de RIE door een deskundige is opgesteld.

Alleen als een werknemer gebruik maakt van een gevalideerd RIE-instrument, is de hierna in hoofdstuk 3 omschreven toets van een RIE acceptabel.

NB Binnen de branche zal ongetwijfeld als eis gesteld worden dat een instrument door de gebruikers als handig / bruikbaar en hanteerbaar wordt beoordeeld. Dit is echter geen criterium dat een rol moet spelen bij de inhoudelijke beoordeling van het instrument.

3. Toetsen van de RIE

De RIE wordt getoetst door een (of meer) deskundige(n) die voldoende kennis heeft (hebben) op het gebied van het betreffende risico. Hiervoor wordt als richtlijn het overzicht gehanteerd dat hierna opgenomen is in tabel 1.

De scores Ja/Nee in tabel 1 zijn tot stand gekomen op basis van de informatie die door de betreffende vereniging per aspect is aangegeven. Er is in de tabel een Ja opgenomen indien de betreffende kerndeskundige als voor de hand liggende vraagbaak voor specialistische vragen op dat gebied wordt gezien.

De onderstaande tabel moet niet beschouwd worden als een op zich zelf staande opsomming van kerncompetenties van de kerndeskundigen. Deze tabel dient alleen voor de hier omschreven toepassing gebruikt worden.

Tabel 1. Overzicht van de primaire expertise van kerndeskundigen voor het uitvoeren van de RIE-toets.

Aandachtsgebied ^	Arbeids- en organisatie-deskundige (ja/nee)	Arbeidshygiënist (ja/nee)	Veiligheids-Kundige (ja/nee)	Bedrijfsarts (ja/nee)
Arbobeleid	JA	JA	JA	JA
Verzuimbeleid	JA	nee	nee	JA
Algemene voorzieningen #	nee	nee	JA	nee *
Fysische factoren	nee	JA	nee	nee *
Gevaarlijke stoffen	nee	JA	JA	nee *
Biologische agentia	nee	JA	nee	JA
Fysieke belasting	nee	JA	nee	JA
Werkplekinrichting	nee	JA	JA	nee *
Arbeidsmiddelen ##	nee	nee	JA	nee *
Persoonlijke beschermingsmiddelen	nee	JA	JA	nee *
Visuele ergonomie	nee	JA	nee	nee *
Functie-inhoud en werkdruk	JA	nee	nee	JA
Werk- en rusttijden	JA	nee	nee	JA
Welzijn	JA	nee	nee	nee *
Ongewenst gedrag	JA	nee	nee	nee *

^De aandachtsgebieden zijn vastgesteld op basis van ArbeidsInspectieblad – 1.

Toelichting bij tabel 1

nee* : In deze tabel wordt de expertise beoordeeld om te adviseren op “groepsniveau”. Bedrijfsartsen hebben nadrukkelijk wel expertise op dit gebied, maar vooral op individueel uitvoeringsniveau. Vandaar dat hier ‘nee’ is opgenomen

Toelichting bij tabel 1 (vervolg)

Algemene voorzieningen: in de Arbowet staat dit gedifferentieerd naar het te beoordelen aspect.

Waaronder gebouw en gebouw gebonden systemen: brandblussers, trappen, vloeren, hygiëne; sanitair;; kantine; rookplaats; pictogrammen; elektrische voorzieningen etc..

Arbeidsmiddelen: Definitie arbeidsmiddel: Arbowet, Artikel 1 lid 3.h., arbeidsmiddelen: alle op de arbeidsplaats gebruikte machines, installaties, apparaten, transportmiddelen en gereedschappen.

Het overzicht in tabel 1 impliceert nadrukkelijk niet dat de kennis op de aangegeven gebieden exclusief bij de betreffende kerndeskundige(n) aanwezig is. In een groot aantal gevallen zijn (relevante) delen van de kennis die vereist zijn om tot goede adviezen te kunnen komen aanwezig bij deskundigen van (een) andere beroepsvereniging(en).

Indien er bij de drie belangrijkste risico's aandachtsgebieden aanwezig zijn die niet binnen één kerndiscipline kunnen worden beoordeeld, dan moeten er meerdere kerndisciplines ingezet worden voor de toets van de RIE. Een andere mogelijkheid betreft het inzetten van een kerndeskundige die op meerdere gebieden op het vereiste niveau over de noodzakelijke kennis beschikt.

Indien de (belangrijkste) risico's van de branche waar het bedrijf toe behoort niet in de literatuur bekend zijn dan is een bedrijfsbezoek altijd noodzakelijk. Door de kerndeskundige die de RIE-toets uitvoert, wordt beoordeeld of de inzet van andere kerndeskundigen noodzakelijk is. Indien (prioritaire) risico's aanwezig zijn die buiten de specifieke deskundigheid van de kerndeskundige vallen (zie tabel), dan moeten ook de betreffende kerndeskundigen worden ingezet voor de toetsing.

3.a. Wel of geen toets

In de wet is geregeld dat er *geen toets* nodig is voor:

- een organisatie waarin de werkgever ten hoogste 40 uur arbeid per week laat verrichten;
- "een bedrijf met maximaal 10 werknemers mits die gemaakt is met een RIE-instrument dat cao-partijen daarvoor overeenkwamen en dat door tenminste één gecertificeerde kerndeskundige is getoetst" (*tekst SZW*) (*NB met "getoetst" bedoelen wij gevalideerd in de terminologie zoals die in deze leidraad RIE-toets gebruikt wordt*).

Een bedrijfsbezoek is niet nodig, want er wordt niet getoetst.

3.b. Intensiteit van de toets

Het gewicht dat aan de RIE-toets moet worden gegeven, wordt bepaald door de manier waarop een RIE tot stand komt. De hoofdlijnen hierbij zijn:

1. Er wordt gebruik gemaakt van een gevalideerd (branche) RIE-instrument;
2. Er wordt geen gebruik gemaakt van een gevalideerd (branche) RIE-instrument, de RIE is door een kerndeskundige is gemaakt.
3. Er wordt geen gebruik gemaakt van een gevalideerd (branche) RIE-instrument, de RIE is door een niet-kerndeskundige gemaakt.

Ad 1.

Als er gebruik wordt gemaakt van een gevalideerd (branche) RIE-instrument, dan kan de intensiteit van de RIE-toets zeer beperkt zijn.

Toelichting

Als er gebruik wordt gemaakt van een gevalideerd RIE-instrument, wordt geborgd dat de belangrijkste risico's altijd in kaart gebracht worden. Het is wel denkbaar dat zich binnen een individueel bedrijf risico's voordoen die niet door het instrument in kaart worden gebracht. Het is echter onwaarschijnlijk dat het dan prioritaire risico's betreft.

Maatschappelijk is de discussie gaande dat de nadruk bij RIE meer dient te liggen op het in kaart brengen van de prioritaire risico's, dan op het onevenredig veel tijd besteden aan het in kaart brengen van relatief minder belangrijke risico's. Voor de prioritaire risico's moet dan een gedegen en bedrijfsgericht Plan van Aanpak opgesteld en uitgevoerd worden.

Eén van de vier kerndeskundigen zal bij de papieren toetsing voornamelijk toetsen of de prioritaire risico's in de RIE opgenomen zijn. Daarnaast zal getoetst worden of de geconstateerde risico's voorzien zijn van een prioriteit en een tijdpad (ingedeeld in klassen: bijvoorbeeld 1, 2 of 3, waarbij (minimaal) moet zijn moet zijn aangegeven dat een prioriteit 1 inhoudt dat het knelpunt op korte termijn moet worden opgepakt; prioriteit 2 op middellange termijn en prioriteit 3 mag op de lange termijn opgepakt worden). Op basis hiervan wordt een eerste Plan van Aanpak opgesteld, dat vooral gebaseerd is op de manier waarop binnen de branche met de risico's wordt omgegaan. De RIE met dit Plan van Aanpak is er op gericht de werkgever te helpen te voldoen aan zijn wettelijke RIE-plicht.

Voor een bedrijfsgericht Plan van Aanpak moet nog een verdere verfijning worden doorgevoerd. In het bedrijfsgerichte Plan van Aanpak zal ondermeer per aandachtspunt worden opgenomen:

- het (precieze) tijdpad;
- het beschikbare budget;
- de verantwoordelijke voor (het toezien op) de uitvoering.

Het bedrijfsgerichte Plan van Aanpak dat zo ontstaat maakt *geen* deel uit van de RIE die getoetst dient te worden.

De meerwaarde van het bedrijfsbezoek is voor de volledigheid van de RIE met betrekking tot de prioritaire risico's gering (SKB, evaluatie RI&E-Toets, 1997). Dit kan daarom achterwege blijven. Een uitzondering hierop is indien tijdens de papieren toets blijkt dat minimaal één belangrijk risico niet is opgenomen. In dat geval is een aanvullend bedrijfsbezoek noodzakelijk en moet de RIE worden bijgesteld.

Ad 2

Als er geen gebruik is gemaakt van een gevalideerd (branche) RIE-instrument, maar de RIE is door een kerndeskundige gemaakt, mag de RIE getoetst worden door de kerndeskundige die de RIE gemaakt heeft.

Toelichting

Indien een kerndeskundige de belangrijkste risico's van het type bedrijf kan beoordelen, is ondersteuning van andere kerndeskundigen niet noodzakelijk. Temeer omdat van de meeste branches goede overzichten van de belangrijkste risico's beschikbaar zijn. Elke kerndeskundige wordt geacht de literatuur te kennen, of tenminste in staat te zijn de noodzakelijke informatie te verzamelen en te interpreteren.

NB. Het verdient de voorkeur als op een voor iedereen toegankelijke plaats brancherisicoprofielen beschikbaar zijn, die door onafhankelijke (kern)deskundigen als adequaat worden beschouwd.

Ad 3.

Als er geen gebruik is gemaakt van een gevalideerd (branche) RIE-instrument en de RIE is gemaakt door een niet-kerndeskundige, dan vraagt de toets meer inhoudelijke kennis naarmate er meer prioritaire risico's in het bedrijf aanwezig zijn.

- a. Indien uit de literatuur bekend is dat er in de branche waar het bedrijf toe behoort géén prioritaire risico's aanwezig zijn, dan:
- Kan volstaan worden met een papieren toets (een bedrijfsbezoek is niet noodzakelijk);
  - De papieren toets kan door elk van de vier kerndeskundigen worden uitgevoerd.

Toelichting: prioritaire risico's

Er is sprake van prioritaire risico's als risico's aanwezig zijn die als prioritair worden beschouwd, conform de terminologie in het advies van de SER aan het kabinet over de voorgenomen wijziging van de Arbowet. De belangrijkste voor werkgevers en werknemers als zodanig herkenbare risico's, zijn die risico's die (kunnen) leiden tot:

- Ziekteverzuim;
- WAO-instroom;
- Beroepsziekte en/of
- Ernstige ongevallen.

- b. Indien uit de literatuur bekend is dat er in de branche waar het bedrijf toe behoort minimaal één prioritair risico aanwezig is, dan omvat de toets:
- De inzet van één of meer kerndeskundige(n) met specifieke kennis op de in de literatuur omschreven (prioritaire) risicogebieden;
  - Een bedrijfsbezoek.
- c. Indien uit de literatuur *niet* bekend of er in de branche waar het bedrijf toe behoort prioritaire risico's aanwezig zijn, dan omvat de toets:

- De inzet van één of meer kerndeskundige(n). De inzet wordt in eerste instantie gebaseerd op de in de RIE omschreven risico's;
- Een bedrijfsbezoek.

Toelichting

Indien in de literatuur alle risico's bekend zijn voor de branche waar de RIE betrekking op heeft dan kan elke kerndeskundige op basis van die kennis de RIE toetsen. Elke kerndeskundige kan die informatie interpreteren. Indien bekend is dat er geen prioritaire risico's voorkomen dan kan met een papieren toets volstaan worden omdat niet verwacht mag worden dat er nog zeer relevante informatie tijdens het bedrijfsbezoek vergaard zal kunnen worden.

NB Elke kerndeskundige kan, op basis van de informatie die in situatie b. en c. verkregen is, adviseren dat ook andere kerndeskundigen bij de toetsing betrokken moeten worden (conform tabel 1. Overzicht van de primaire expertise van kerndeskundigen voor het uitvoeren van de RIE-toets).

Toelichting: aard van de risico's in het bedrijf en de RIE

In het geval dat er geen gebruik gemaakt wordt van een branche RIE-instrument, is de aard van de risico's bepalend voor de deskundigheid die bij het uitvoeren en/of toetsen van een RIE noodzakelijk is.

In de RIE wordt een aantal risico's genoemd. Daarnaast kan elke kerndeskundige op basis van zijn kennis en ervaring een inschatting maken over de belangrijkste in het bedrijf te verwachten risico's. Op basis van de aanwezige RIE en zijn eigen inschatting, beoordeelt de kerndeskundige zelf of hij over de (objectief aantoonbare / gecertificeerde) kennis beschikt, die noodzakelijk is voor de toetsing van de RIE.

Bijlage 1. Definities

Algemeen Plan van Aanpak

Een eerste Plan van aanpak dat alleen gebaseerd is op de prioriteit en een (globale) termijn voor het aanpakken ervan (kort, middellang en lang) die binnen de branche gesteld wordt om een aandachtspunt aan te pakken.

Bedrijfsgericht Plan van Aanpak

Een Plan van Aanpak dat op het betreffende bedrijf is toegesneden. In de planning waarin aangegeven is wanneer welk knelpunt opgelost zal zijn, wordt ondermeer met de financiële haalbaarheid binnen het bedrijf rekening gehouden.

Branche RIE

Een RIE-instrument dat door / voor de branche is vervaardigd.

Kerndeskundige

Kerndeskundige volgens artikel 14 en 20 van de Arbowet.

RIE

De Risico-Inventarisatie en –Evaluatie van een individuele organisatie.

RIE-toets

Het toetsen van de Risico-Inventarisatie en –Evaluatie van een organisatie,

RIE-instrument

Een hulpmiddel waarmee iedere werknemer van een organisatie een RIE kan maken.

Validering RIE-instrument

Beoordeling van de volledigheid, betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid van de RIE's die met behulp van het RIE-instrument geproduceerd worden.

NB Overall waar in de tekst “hij” staat kan ook “zij” worden gelezen.

Bijlage 2. Subsidieverstrekking vanuit SZW nader toegelicht

Den Haag, vrijdag 3 juni 2005

Risico-inventarisatie en -evaluatie (ri&e) en -instrumenten

Voor bevordering van veilig en gezond werken is het systematisch inventariseren en evalueren van risico's van groot belang. Daarom ook de wettelijke verplichting voor bedrijven tot een deskundig getoetste risico-inventarisatie en -evaluatie (ri&e), waarvoor sectoren steeds vaker ri&e-instrumenten ontwikkelden. [Www.rie.nl](http://www.rie.nl) is met SZW-subsidie in het leven geroepen om ri&e-instrumenten makkelijk toegankelijk te maken, www.rie.nl is nu verantwoordelijkheid van Arboplatform.

Sinds begin 2004 kent de website een bijzondere categorie ri&e-instrumenten. Ten gevolge van een wijziging in hun certificatieregeling, passen arbodiensten in bepaalde situaties een lichte toets op ri&e-documenten toe: bij werkgevers met ten hoogste 25 werknemers, die gebruikmaken van een branchespecifiek ri&e-instrument, dat daarvoor de instemming heeft van sectorale sociale partners en bekend is via www.rie.nl. De website markeert deze ri&e-instrumenten als zodanig.

Een wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet per 1 juli 2005 maakt voor werkgevers alternatieven mogelijk naast inschakeling van een arbodienst. Dat leidt tot nog andere categorieën ri&e-instrumenten, onder verantwoordelijkheid van CAO-partners.

Per 1 juli vervalt voor werkgevers met ten hoogste 10 werknemers de plicht tot laten toetsen van hun ri&e-document, wanneer ze voor opstellen ervan gebruikmaken van een ri&e-instrument dat daarvoor geaccordeerd is bij cao, en op volledigheid en dergelijke getoetst is door tenminste een gecertificeerde kerndeskundige.

Verder wordt het per 1 juli mogelijk dat op ondernemingsniveau (met OR of PVT) of op sectorniveau, dus bij cao, een alternatief wordt overeengekomen voor inschakeling van een arbodienst. Deze zogeheten 'maatwerkregeling' vereist wat betreft de ri&e toetsing door tenminste een kerndeskundige (in plaats van de huidige vier in een arbodienst). Het valt aldus te verwachten dat cao-partners ri&e-instrumenten doen ontwikkelen ook voor bedrijven met meer dan 25 werknemers, en met kerndeskundigen afspraken maken over toetsing van ri&e-documenten; dat kunnen afspraken zijn over intensiteit van het toetsen afhankelijk van werksoorten, bedrijfsgrootte e.d.

Het ministerie van SZW heeft aan de vier beroepsgroepen kerndeskundigen subsidie gegeven voor een project 'leidraad ri&e-toets'. Zij scheppen daarmee duidelijkheid over de vraag welke kerndeskundigen bij welk (type) ri&e-document, resp. ri&e-instrument ingeschakeld zouden moeten worden. Voor de in de twee voorgaande alinea 's bedoelde situaties, geeft dat houvast zowel voor verantwoordelijke sociale partners als voor henzelf.

Wat betreft de ri&e-instrumenten bedoeld in die twee alinea 's, stelt de arboregeling geen eisen aan publicatie. Aan te nemen valt dat sectorale sociale partners kiezen voor toegankelijkheid en kenbaarheid ook via www.rie.nl.

Ton van Oostrum,
Senior beleidsmedewerkers directie arbeidsomstandigheden.

Bijlage 3. Achtergrondinformatie

Inleiding

In de uitvoering van de toets van een RIE speelt een aantal elementen een belangrijke rol:

- a. De rol van het Plan van Aanpak in de RIE en bij de advisering naar de klant;
- b. Het bedrijfsbezoek als onderdeel van de toets;
- c. De eventueel nadere verplichte inventarisaties;
- d. "Prioritaire risico's" en
- e. Randvoorwaarden.

Toelichting

Ad a. Het Plan van Aanpak

We maken een onderscheid in een algemeen Plan van Aanpak en een bedrijfsgericht Plan van aanpak. Het algemene Plan van Aanpak is gebaseerd op prioriteiten zoals die (gangbaar) binnen de branche gesteld worden. Bij het bedrijfsgerichte Plan van Aanpak wordt het algemene Plan van Aanpak vertaald naar een bedrijfsgericht Plan van Aanpak. Hierin wordt rekening gehouden met specifieke situaties in het bedrijf, zoals de financiële positie van het bedrijf en de praktische mogelijkheden algemene maatregelen om risico's te beperken ook in het bedrijf concreet toegepast kunnen worden. In dit bedrijfsgerichte Plan van Aanpak wordt bijvoorbeeld opgenomen welke actie wordt ondernomen, het daarbij behorende budget, een verantwoordelijke voor de uitvoering en een tijdspad.

Het bedrijfsgerichte Plan van Aanpak maakt *geen* onderdeel uit van de RIE.

Ad b. Het bedrijfsbezoek (als onderdeel van de RIE-toets)

Voor het bedrijfsbezoek wordt een onderscheid gemaakt in een bedrijfsbezoek ten behoeve van de RIE en een bedrijfsbezoek als ondersteuning bij het opstellen van een bedrijfsgericht Plan van Aanpak.

Een bedrijfsbezoek in het kader van de *toetsing van een RIE* is slechts in enkele specifieke gevallen noodzakelijk: indien de RIE door een niet-kerndeskundige gemaakt is en er minimaal één groot risico aanwezig is (zie leidraad). In alle andere gevallen levert het bedrijfsbezoek op voorhand onvoldoende extra informatie op om als algemeen noodzakelijk beschouwd te worden.

Indien de RIE *slechts voor een deel* gemaakt is met behulp van een RIE-instrument, dan wordt de RIE beschouwd als gemaakt te zijn *zonder* een gevalideerd RIE-instrument. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn indien in een bedrijf risico's aanwezig zijn die verder in de branche niet voorkomen (bijvoorbeeld door een specialisatie van het bedrijf).

NB Naast risico's die in de branche gangbaar voorkomen bestaan er ook risico's die (vooral) bedrijfsgebonden zijn, zoals werkdruk. Dergelijke bedrijfsspecifieke risico's kunnen zonder bedrijfsbezoek niet beoordeeld worden. De verantwoordelijkheid en daarmee de aansprakelijkheid of een bedrijfsbezoek noodzakelijk is, ligt daarom in alle gevallen bij de werkgever. Door een kerndeskundige moet de werkgever hierop voorafgaand aan de toetsing geattendeerd worden. Alleen indien de werkgever daar specifiek om vraagt zal een bedrijfsbezoek uitgevoerd worden.

NB Door de kerndeskundige mag dus NIET worden aangegeven, dat een bedrijfsbezoek noodzakelijk is (tenzij dat uit de leidraad blijkt).

Indien een advies wordt uitgebracht in het kader van het *opstellen van een bedrijfsgericht Plan van Aanpak* is ondersteuning door een van de kerndeskundigen *niet vereist*. Het staat elke adviseur vrij de werkgever te overtuigen dat een bedrijfsbezoek in dat kader wenselijk is.

Ad c. De nadere verplichte inventarisaties

In het Arbobesluit staan bijzondere Risico Inventarisatie- en Evaluatieverplichtingen vermeld. Deze moeten in de totale risico-inventarisatie en -evaluatie worden opgenomen. Voor de onderwerpen die hierna zijn opgenomen in tabel 2, geldt een nader omschreven risico-inventarisatie en -evaluatieverplichting.

Tabel 2. Overzicht van de primaire expertise van kerndeskundigen voor het uitvoeren van de RIE-toets bij bijzondere risico-inventarisatie en -evaluatieverplichtingen

	Arbeid- en organisatie-deskundige	Arbeids-hygiënist	Veiligheids-kundige	Bedrijfsarts
Nader inventarisatie gebied	(ja/nee)	(ja/nee)	(ja/nee)	(ja/nee)
Jeugdigen (art. 1.36)	JA	JA	JA	JA
Zwangeren (art. 1.41)	JA	JA	JA	JA
Gevaarlijke stoffen in het algemeen (art. 4.2)	nee	JA	JA	nee*
Kankerverwekkende stoffen in het algemeen (art. 4.13 en 4.14)	nee	JA	JA	nee*
Biologische agentia (art. 4.85 en 4.97)	nee	JA	nee	JA
Thuiswerk met gevaarlijke stoffen (art. 4.111)	nee	JA	JA	nee*
Fysieke belasting (art. 5.3)	nee	JA	nee	JA
Beeldschermen (art. 5.9)	nee	JA	JA	nee*
Geluid (art. 6.7)	nee	JA	JA	nee*
Persoonlijke beschermingsmiddelen (art. 8.2)	nee	JA	JA	nee*
ARIE (art. 6)	nee	nee	JA	nee

Toelichting bij tabel 2

nee* : In deze tabel wordt de expertise beoordeeld om te adviseren op "groepsniveau". Bedrijfsartsen hebben nadrukkelijk wel expertise op dit gebied, maar vooral op individueel uitvoeringsniveau. Vandaar dat hier 'nee' is opgenomen

Ad d. Prioritaire risico's

Er is in deze leidraad gekozen om aan te sluiten bij de maatschappelijke discussie over de indeling van risico's in: hoge en lage risico's. De invulling van deze begrippen valt buiten het opstellen van deze leidraad.

Zo lang niet helder is welke risico's binnen een bepaalde branche prioritair zijn, dan moet er bij het gebruik van deze leidraad worden gewerkt uitgaande van het standpunt dat de brancherisico's nog onbekend zijn.

Ad e: Randvoorwaarde

Om een bedrijfs-RIE te kunnen toetsen zonder een bedrijfsbezoek af te hoeven leggen, is het noodzakelijk dat alle beheerste risico's wel als zodanig genoemd worden. Immers, indien een prioritair risico volledig beheerst zou zijn, dan zal de persoon die de vragenlijst invult op basis waarvan de bedrijfs-RIE gegenereerd wordt, aangeven dat het betreffende risico in dit bedrijf niet van toepassing is.

Door de persoon die de RIE toetst zal dan waarschijnlijk worden aangegeven dat de RIE niet volledig is, omdat een prioritair risico niet in de RIE is opgenomen. In dit voorbeeld zou het onterecht zijn dat de RIE wordt afgekeurd, omdat het risico juist beheerst is.

Bijlage 4. Wettteksten met betrekking tot de RIE-toets

Wetteksten

Artikel 14

1. In aanvulling op artikel 13 laat de werkgever zich bij de volgende taken bijstaan door een of meer deskundige personen ten behoeve van wie overeenkomstig artikel 20 een certificaat is afgegeven:
  - a. het toetsen van de risico- inventarisatie en –evaluatie, bedoeld in artikel 5, en daarover adviseren;
  - b. de bijstand bij de begeleiding van werknemers die door ziekte niet in staat zijn hun arbeid te verrichten, met inbegrip van de bijstand bij de uitvoering van bij of krachtens artikel 71 a, eerste, tweede, derde, vierde en zevende lid, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering gestelde regels;
  - c. het uitvoeren van:
    - 1°. het arbeidsgezondheidskundig onderzoek, bedoeld in artikel 18;
    - 2°. de aanstellingskeuring, indien de werkgever deze laat verrichten;
  - d. het houden van een arbeidsomstandighedenspreekuur.
2. Bij de toepassing van het eerste lid wordt het volgende in acht genomen:
  - a. de bijstand bij de taken, bedoeld in het eerste lid, wordt doeltreffend uitgevoerd;
  - b. de bijstand bij de taak, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt binnen het bedrijf of de inrichting georganiseerd;
  - c. voorzover de mogelijkheden onvoldoende zijn om de bijstand bij de taak, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, binnen het bedrijf of de inrichting te organiseren, wordt de bijstand verleend door een of meer andere deskundige personen ten behoeve van wie overeenkomstig artikel 20 een certificaat is afgegeven;
  - d. de personen die de bijstand verrichten zijn zodanig in aantal, gedurende zoveel tijd beschikbaar en zodanig georganiseerd, dat zij de bijstand bij de taken, bedoeld in het eerste lid, naar behoren kunnen verlenen.
3. Een afschrift van een advies als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt door de degene die dit advies heeft opgesteld gezonden aan de ondernemingsraad of de personeelsvertegenwoordiging. Bij het ontbreken van een ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging wordt een afschrift van dit advies zo spoedig mogelijk door de werkgever gezonden aan de belanghebbende werknemers.
4. De wijze waarop de bijstandverlening plaatsvindt met betrekking tot de taak, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt schriftelijk vastgelegd.
5. Bij de gegevensverwerking noodzakelijk voor de uitvoering van de taak, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, kan gebruik worden gemaakt van het sociaal- fiscaalnummer, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel j, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.
6. De deskundige werknemers en andere deskundige personen, bedoeld in artikel 13, en de personen, bedoeld in het eerste lid, werken bij het verlenen van bijstand aan een werkgever samen.
7. Artikel 13, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.
8. De organisatie van de bijstand bij de taken, bedoeld in het eerste lid, kan, met inachtneming van het tweede lid, plaatsvinden bij:
  - a. collectieve arbeidsovereenkomst of bij regeling door of namens een daartoe bevoegd bestuursorgaan, of
  - b. regeling waaromtrent de werkgever schriftelijk overeenstemming heeft bereikt met de ondernemingsraad of de personeelsvertegenwoordiging.
9. Indien zowel een collectieve arbeidsovereenkomst of een regeling als bedoeld in het achtste lid, onderdeel a, als een regeling als bedoeld in het achtste lid, onderdeel b, gelden, zijn de in die overeenkomst en regelingen gegeven bepalingen naast elkaar van toepassing. In geval van strijd

zijn de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst of de regeling, bedoeld in het achtste lid, onderdeel a, van toepassing.

10. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen geldt een collectieve overeenkomst als bedoeld in het achtste lid, onderdeel a, en een regeling als bedoeld in het achtste lid, onderdelen a en b, gedurende 5 jaren, te rekenen vanaf het tijdstip waarop die overeenkomst of die regeling ingaat. Bij wijziging van de in de eerste zin bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst of regeling binnen 5 jaren na inwerkingtreding, wordt het in de eerste zin bedoelde tijdvak beëindigd op het tijdstip van inwerkingtreding van de gewijzigde collectieve arbeidsovereenkomst of regeling.
11. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat de bijstand bij een of meer taken als bedoeld in het eerste lid niet verplicht is met inachtneming van bij of krachtens die algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften.

Toelichting: Hoofdpijnen van het wetsvoorstel betreffende de arbodienstverlening

Deskundige ondersteuning bij de preventietaken van de werkgever

“Een van deze taken betreft het toetsen van de ri&e en het daarover adviseren. Hiervoor dient de werkgever een gecertificeerde deskundige persoon of een arbodienst in te schakelen. Deze persoon of arbodienst dient zo mogelijk binnen het bedrijf of de instelling beschikbaar te zijn (de zogenoemde voorrangregeling). Indien op grond van de ri&e blijkt dat voor de deskundigheid van de aan te wijzen werknemer(s) op grond van artikel 13 een certificaat van bekwaamheid is vereist, wordt deze gecertificeerde werknemer(s) aangemerkt als gecertificeerde deskundige persoon bij de toepassing van de maatwerkregeling casu quo de vangnetregeling.”

Toetsing van de RI&E

Indien dat door werkgevers en werknemers wordt overeengekomen per cao, of bij schriftelijk vastgelegde overeenstemming tussen werkgever en OR of PVT, kan de deskundige bijstand op een andere wijze geregeld worden dan door een gecertificeerde arbodienst: de maatwerkregeling. De Europese kaderrichtlijn verlangt dat bij algemeen verbindende regels het niveau wordt bepaald van de deskundige ondersteuning bij de preventie. Dat geldt dus ook voor de maatwerkregeling. Voor de bijstand bij de ri&e adviseert de SER daartoe te bepalen dat één van vier gecertificeerde kerndeskundigen zoals die thans bij de arbodienst aanwezig zijn (veiligheidskundige, arbeidshygiënist, bedrijfsarts en arbeid- en organisatiedeskundige) wordt ingeschakeld. Deze deskundige van het hoogste niveau wordt in staat geacht te beoordelen of, gelet op de specifieke omstandigheden van het betrokken bedrijf, de inschakeling van andere kerndeskundigen vereist is. Voor een goed begrip zij hierbij opgemerkt dat de SER hiermee blijft bij het model van de huidige Arbowet, dat de bijstand bij de ri&e onder verantwoordelijkheid van de hoogste deskundigheid wordt verleend. Daarmee wordt bereikt dat onder deze verantwoordelijkheid het niveau van de feitelijk in te schakelen deskundigheid (maatwerk) afgestemd kan worden op de feitelijke omstandigheden van het bedrijf. Het alternatief, gedetailleerde regelgeving waarin wordt vastgelegd welke deskundigheid vereist is voor welk type bedrijf, acht de SER met het kabinet onaantrekkelijk. Professionele beoordeling maakt een veel nauwkeuriger afstemming van deskundigheid op de feitelijke omstandigheden mogelijk.

De keuze voor één in plaats van vier gecertificeerde deskundigen acht het kabinet aanvaardbaar. Feitelijk wijkt dit niet af van de gangbare praktijk van werken door de gecertificeerde arbodienst, die eveneens op grond van de bevindingen van één van de deskundigen zonodig anderen inschakelt. Het verschil is dat die binnen de arbodienst beschikbaar zijn, en dat bij een alternatieve vorm van bijstand bij de ri&e onder verantwoordelijkheid van één van de deskundigen, deze zich op andere wijze zal moeten verzekeren van de mogelijkheid andere deskundigen in te schakelen. Gelet daarop verwacht het kabinet van de maatwerkregeling binnen deze randvoorwaarde vooral dat meer op specifieke branches of sectoren gerichte organisaties zullen ontstaan die precies de daarvoor benodigde deskundigheid in huis zullen hebben.

Artikelsgewijze toelichting*Artikel 1, onderdeel H, artikel 14 (Maatwerkregeling)**Risico-inventarisatie en –evaluatie (eerste lid, onderdeel a, en derde lid)*

De deskundige werknemers verlenen op grond van artikel 13 hun medewerking aan het verrichten en opstellen van een ri&e. Vervolgens moet de ri&e worden getoetst door een gecertificeerde deskundige. De ri&e wordt derhalve door deze deskundige ge toetst aan zijn deskundig oordeel op volledigheid en juistheid.

Arbeidsomstandighedenspreekuur (eerste lid, onderdeel d)

De gecertificeerde deskundigen hebben tenslotte tot taak een arbeidsomstandighedenspreekuur te houden. Een dergelijk spreekuur stelt werknemers bijvoorbeeld in de gelegenheid in een vroegtijdig stadium beginnende gezondheidsklachten aan de orde te stellen bij een bedrijfsarts. Uiteraard kan in het spreekuur een breed scala aan arbo-onderwerpen aan de orde worden gesteld, zoals de inrichting van de werkplek, werkstress, het tillen van zware lasten en dergelijke. Dit betekent dat niet alleen met een bedrijfsarts kan worden gesproken maar ook met andere gecertificeerde deskundigen die betrokken zijn bij de bijstand bij het arbeidsomstandighedenbeleid, *in ieder geval de gecertificeerde deskundige die de ri&e heeft getoetst*¹.

Tweede lid

In het tweede lid, onderdeel a, is tot uitdrukking gebracht dat de bijstand bij de taken, genoemd in het eerste lid, doeltreffend moet worden uitgevoerd. In verband met de eis in artikel 7, derde lid, van de kaderrichtlijn dat de deskundige bijstand zo mogelijk binnen het bedrijf moet worden georganiseerd, is in onderdeel b bepaald dat het toetsen van de ri&e en het daarover adviseren in beginsel binnen het bedrijf moet worden georganiseerd (dit betreft de zogenoemde voorrangregel). Bij onvoldoende mogelijkheden om intern een of meer gecertificeerde deskundige personen hiermee te belasten, moet op grond van onderdeel c deze deskundigheid van buiten het bedrijf of de instelling worden betrokken. De mogelijkheid om intern een medewerker hiermee te belasten is aanwezig indien voor de deskundigheid van de aan te wijzen werknemer(s) op grond van artikel 13 een certificaat van bekwaamheid overeenkomstig artikel 20 is vereist (zie voor meer informatie op dit punt de paragrafen 2.1.1 en 3 van het algemeen deel van de toelichting). In onderdeel d is bepaald dat de personen die de bijstand bij de betreffende taken moeten uitvoeren, zodanig in aantal zijn, gedurende zoveel tijd beschikbaar en zodanig zijn georganiseerd, dat zij de bijstand bij de taken naar behoren kunnen verlenen. Op grond van artikel 16, tweede lid, onderdeel b, kunnen ter uitvoering van het tweede lid, onderdelen a en d, bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld. In het Arbeidsomstandighedenbesluit zal in dit verband worden bepaald dat voor de bijstand bij de medische taken de werkgever hiervoor ten minste een (gecertificeerde) deskundige op het terrein van de arbeids- en bedrijfsgeneeskunde dient in te schakelen.

Elfde lid

Op grond van het elfde lid bestaat de mogelijkheid om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen dat een gecertificeerde deskundige niet hoeft te worden ingeschakeld bij een of meerdere taken als bedoeld in het eerste lid. Deze bepaling maakt het mogelijk dat de huidige vrijstellingen voor de inschakeling van een arbodienst kunnen worden gecontinueerd. De bepaling wordt daarnaast alleen gebruikt ten behoeve van het voorgenomen beleid *om bedrijven tot en met 10 werknemers niet te verplichten om de ri&e te laten toetsen door een gecertificeerde deskundige of arbodienst wanneer gebruik wordt gemaakt van een branche ri&e-instrument*.

In artikel 2.24 van de Arbeidsomstandighedenregeling is bepaald dat werkgevers, die uitsluitend vrijwilligers voor zich laten werken, zijn vrijgesteld van de verplichting om een gecertificeerde arbodienst in te schakelen bij het toetsen van de ri&e. Deze vrijstelling geldt ook voor werkgevers met weinig personeel (de zogenoemde kleine werkgevers; met maximaal 1 fte aan betaald personeel, te weten ten hoogste 40 uren per week).

Noot:

¹: Hierbij is vanzelfsprekend niet bedoeld dat dezelfde *persoon* beschikbaar is voor het arbo-spreekuur. Het betreft hier het beschikbaar zijn van een kerndeskundige met specifieke kennis.